

ROZWIJANIE KOMPETENCJI EFEKTYWNEGO UCZENIA SIĘ A „PRZESTRZENIE” SZKOLNE

Przemysław E. Gębal

DOBRA LEKCJA (?)

zainteresowania

przeżycia

talenty

słuchanie

DOBRA LEKCJA

mówienie

ruch

zrozumienie

autonomia

DOBRA LEKCJA - ARANŻACJA SALI LEKCYJNEJ (?)

Wiedza jest konstrukcją ludzkiego umysłu, a człowiek nie jest odbiorcą informacji, lecz budowniczym swojej wiedzy. (Gofron 2013: 160)

Człowiek niekoniecznie słyszy to, co inny powiedział, lecz to, czego on sam oczekuje i chce usłyszeć, czyli to, co pasuje do jego schematu.

1. Nauczyciel przyjmuje na siebie funkcję mediatora pomiędzy uczącym się a treściami przedmiotowymi.
2. Uświadamia uczniom znaczenie kształcenia własnych kompetencji uczenia się
3. Wspomaga autonomię indywidualnego i harmonijnego procesu nauki języka obcego

Kluczowym elementem w teorii pragmatyzmu pedagogicznego oprócz działania jest **doświadczenie**, czyli bezpośrednie poznanie świata. Doświadczenie powstaje, gdy człowiek działając w swoim środowisku jest z nim w interakcji, gdzie kluczową rolę odgrywa **komunikacja i kooperacja** między podmiotami.

Rozwiązania powstają, gdy działające podmioty wypróbowują swoje hipotezy, idee i teorie w praktyce. Im mniej odniesienia do praktyki, tym mniejsze staje się zainteresowanie podmiotu, jego motywacja i zrozumienie celów działania.

EDUKACJA DIALOGOWA

1. Chaos poznawczy uświadamiający wielość dróg eksploracyjnych dla danego zagadnienia.
2. Uczenie się budowania teorii.

3. Szukanie nowych konsekwencji.
4. Zadawanie przez ucznia pytań.

5. Poszukiwanie sposobów interpretowania: refleksja krytyczna i twórcza.
6. Przeżywanie rzeczywistości i kontaktu z drugim człowiekiem.

UMIEJĘTNOŚCI UCZĄCEGO SIĘ

```
graph TD; A[UMIEJĘTNOŚCI UCZĄCEGO SIĘ] --> B[Kompetencje ogólne (savoir, savoir-faire, savoir-être)]; A --> C[Kompetencja komunikacyjna (lingwistyczna, socjolingwistyczna, pragmatyczna)]; B --> D[Strategie uczenia się]; C --> E[Strategie komunikacji]; D --> F[DZIAŁANIA KOMUNIKACYJNE]; E --> F; F --> G[ZADANIA];
```

Kompetencje ogólne
(savoir, savoir-faire,
savoir-être)

Kompetencja komunikacyjna
(lingwistyczna, socjolingwistyczna,
pragmatyczna)

Strategie uczenia się

Strategie komunikacji

DZIAŁANIA KOMUNIKACYJNE

ZADANIA

RÓŻNICOWANIE PROCESU KSZTAŁCENIA

1. RÓŻNICOWANIE ZEWNĘTRZNE: przydział uczniów do różnych grup w celu stworzenia możliwie homogenicznej grupy, którą łatwiej jest nauczać
2. RÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE: zastosowanie metod pozwalających na zróżnicowane kształtowanie poszczególnych aspektów uczenia się w jednej grupie.

RÓŻNICOWANIE PROCESU KSZTAŁCENIA

1. RÓŻNICOWANIE OGDÓRNE: przydział zadań możliwie dobrze dostosowanych do zdiagnozowanych potrzeb grupy
2. RÓŻNICOWANIE ODDOLNE: uczący się samodzielnie wybierają zadania oraz powiązany z nimi sposób postępowania (organizacja i tempo pracy)

RÓŻNICOWANIE PROCESU KSZTAŁCENIA

1. RÓŻNICOWANIE ODGÓRNE: nauczyciel dobiera zadania
2. RÓŻNICOWANIE ODDOLNE: uczący się dokonują wyboru spośród zadań otwartych

MEDIACJA PEDAGOGICZNA (NAUCZAJĄCY – UCZĄCY SIĘ):

1. Ułatwienie dostępu do wiedzy, zachęcanie innych do refleksji (mediacja poznawcza: wsparcie).
2. Współtworzenie znaczenia we współpracy jako członek grupy szkolnej, seminaryjnej lub w ramach warsztatów (mediacja poznawcza: współdziałanie).
3. Zapewnienie warunków realizacji ww. punktów, tworząc, organizując i kierując przestrzenią pozwalającą na kreatywność (mediacja relacyjna).

DYDAKTYKA DZIAŁANIOWA

1. Odkrywanie świata
2. Uczucie się
3. Współpraca
4. Sprawczość

Faktyczne uczestnictwo w procesie dydaktycznym rozumiane jako:

1. Przekazanie inicjatywy
2. Współdecydowanie
3. Współzarządzanie realizowanym projektem

>>>>> umiejętność samodzielnego i kooperatywnego działania,
przyjmowania odpowiedzialności za siebie i za innych

UMIEJĘTNOŚCI UCZĄCEGO SIĘ

Kompetencje ogólne
(savoir, savoir-faire,
savoir-être)

Kompetencja komunikacyjna
(lingwistyczna, socjolingwistyczna,
pragmatyczna)

Strategie uczenia się

Strategie komunikacji

DZIAŁANIA KOMUNIKACYJNE

ZADANIA

DOBRA LEKCJA - ARANŻACJA SALI LEKCYJNEJ (?)

DZIAŁANIA MEDIACYJNE A WSPÓŁCZESNA DYDAKTYKA - PODSUMOWANIE

Współczesna glottodydaktyka nie może obejść się bez mediacji, a uczenie się przez działanie i wykonywanie zadań stwarza naturalną jej potrzebę.

Wykonanie zadania kompleksowego warunkuje czynności intencjonalne, indywidualne lub kolektywne, wpisane w określoną dziedzinę społeczną, ukierunkowane na realizację jednego lub więcej celów i zakończone dostrzegalnym rezultatem; mogą łączyć w sobie język i działanie oraz wymagają uaktywnienia licznych strategii i kompetencji (Janowska 2017).